Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Robbert-Jan van Duijn**		**Opgesteld door:** **Nataschja Kranenburg**, **Strategisch adviseur / Regiocoördinator**
Besluitvormende vergadering: 13 oktober 2022	**Registratienummer collegebesluit:** 185672	**Raadsnummer** 2022-099
Titel / onderwerp: <Zienswijze werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026>		

Samenvatting:
Op 12 juli 2022 heeft het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland aan de deelnemende gemeenteraden het werkprogramma 2022-2026 Holland Rijnland vrijgegeven voor zienswijzen.

Het werkprogramma is de vertaling van de drie regionale strategieën (Regionale Omgevingsagenda, Strategie Mobiliteit en Energiestrategie) om uitvoeringsgericht aan de slag te gaan. Met behulp van het werkprogramma kan Holland Rijnland een bijdrage leveren in de aanpak van de omvangrijke opgaven, zoals de tekorten op de woningmarkt, het stikstofdossier, de impact van klimaatverandering en de noodzaak tot economische vernieuwing. Het werkprogramma beschrijft naast de activiteiten ook een voorstel voor de aanpak en werkwijze door meer gebiedsgericht te gaan werken.

De ambities realiseren via projecten vraagt om grote investeringen. Cofinanciering is de sleutel maar vraagt bereidheid van de gemeenten om hieraan bij te dragen. De organisatie van Holland Rijnland wil de gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe financiële instrumenten.

Het is de intentie dat het Algemeen Bestuur een besluit neemt over het werkprogramma in haar vergadering van 21 december 2022. De gemeenteraden wordt gevraagd het werkprogramma te bespreken en een zienswijze in te dienen, bij voorkeur voor 14 november 2022. Het college van B&W stelt de raad voor gebruik te maken van deze mogelijkheid.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. kennis te nemen van het concept werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026
2. gebruik te maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen
3. in te stemmen met de concept zienswijzebrief aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Op 12 juli 2022 heeft het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland aan de deelnemende gemeenteraden het werkprogramma 2022-2026 Holland Rijnland vrijgegeven voor zienswijzen.

Het werkprogramma is de vertaling van de drie regionale strategieën (Regionale Omgevingsagenda, Strategie Mobiliteit en Energiestrategie) om uitvoeringsgericht aan de slag te gaan.

De ambities realiseren via projecten vraagt om grote investeringen. Cofinanciering is de sleutel maar vraagt bereidheid van de gemeenten om hieraan bij te dragen. De organisatie van Holland Rijnland wil de gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe financiële instrumenten.

Het is de intentie dat het Algemeen Bestuur een besluit neemt over het werkprogramma in haar vergadering van 21 december 2022. De gemeenteraden wordt gevraagd het werkprogramma te bespreken en een zienswijze in te dienen, bij voorkeur voor 14 november 2022. Het college van B&W stelt de raad voor gebruik te maken van deze mogelijkheid.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Met behulp van het werkprogramma kan Holland Rijnland een bijdrage leveren in de aanpak van de omvangrijke opgaven, zoals de tekorten op de woningmarkt, het stikstofdossier, de impact van klimaatverandering en de noodzaak tot economische vernieuwing. Het werkprogramma beschrijft naast de activiteiten ook een voorstel voor de aanpak en werkwijze door meer gebiedsgericht te gaan werken. Door samen te werken biedt Holland Rijnland concreet uitgewerkte, realiseerbare en onderling afgewogen investeringsprojecten die aantoonbaar bijdragen aan de brede welvaart. Zo zorgen we ervoor dat Holland Rijnland ook in de toekomst een sterke regio blijft waar onze inwoners fijn kunnen wonen, werken en recreëren.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
In 2020-2021 is in Holland Rijnland verband gewerkt aan drie grote strategieën:
- De Regionale Omgeving Agenda (ROA) (vastgesteld door het AB in juni 2021)
- De Regionale Strategie Mobiliteit (RSM) (vastgesteld door het AB in juni 2021)
- De Regionale Energiestrategie (RES) (vastgesteld door de gemeenteraad in juni 2021)

De drie strategieën vormen de basis voor het werkprogramma: de strategieën worden in het werkprogramma vertaalt naar uitvoering. Ook staan in het werkprogramma de vaste taken van Holland Rijnland benoemd.

Participatie / betrokken partijen / personen
De drie strategieën, als ook het concept werkprogramma, zijn opgesteld aan de hand van gesprekken met het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, colleges van B&W (onder andere via portefeuillehoudersoverleggen) en ambtenaren.

Duurzaamheidsaspecten
Duurzaamheid vormt een rode draad door alle ambities. De belangrijkste ambities zijn:
- 30.000 (energieneutrale) woningen voor 2030
- Het creëren van 20.000 nieuwe banen (waaronder aandacht voor circulaire economie)
- Duurzame bereikbaarheid, met een prominente rol voor (elektrisch) openbaar vervoer
- Duurzame energie opwek voor zowel bestaande als nieuwe locaties (woningbouw en bedrijven)

- Transformatie van de land- en tuinbouw (klimaatadaptatie)
- Vergroten biodiversiteit

In deze ambities sluit Holland Rijnland aan op de nationale kaders (NOVI en regeerakkoord).

Gezondheid
Voor een sterke, vitale regio is het belangrijk dat de inwoners gezond zijn en blijven. Door de coronacrisis is bijvoorbeeld het belang van een groene, gezonde leefomgeving groter geworden, waarin gerecreëerd kan worden dichtbij huis. Het versterken van de natuur en biodiversiteit en actief bewegen is meegenomen in de ambities met een vertaling in het groenprogramma.

In het programma 'Maatschappij' richt Holland Rijnland zich specifiek op inwoners die een extra steuntje in de rug nodig hebben om mee te doen in de maatschappij. Bijvoorbeeld in het geval van (langdurige) maatschappelijke zorg als gevolg van fysieke, mentale en/of financiële problemen. Holland Rijnland ondersteunt en adviseert gemeenten op dit vlak via het programmabureau. Daarnaast organiseert Holland Rijnland de regiotaxi en bouwt mee aan een inclusieve samenleving.

Varianten met argumenten voor en tegen
Nieuwkoop staat voor grote uitdagingen en ingrijpende keuzes. Onder andere op het gebied van wonen en economie, klimaatadaptie, energietransitie, bereikbaarheid, stikstofaanpak en zeker ook de vluchtelingenstroom. Veel opgaven overstijgen de gemeentegrens en hangen met elkaar samen. De regio is de optimale schaal voor het behalen van voordelen op het gebied van kennis, kwaliteit en geld. Ook sturen rijk en provincie steeds vaker op de schaal van de regio om maatschappelijke opgaven op te pakken. Andersom geldt dit ook: in samenwerking met andere gemeenten, staan we sterker richting provincie en Rijk en vergroten we onze slagkracht. Met het werkprogramma draagt Holland Rijnland, en dus ook Nieuwkoop, actief bij aan de aanpak van de (nationale) maatschappelijke opgaven.

Het rijk stelt in het coalitieakkoord middelen beschikbaar om aan de slag te gaan met een aantal grote maatschappelijke opgaven. Bijvoorbeeld E 35 miljard voor een tijdelijk klimaatfonds, E 25 miljard voor een stikstoffonds en E7,5 miljard voor de versnelling woningbouw. Om aanspraak te maken op deze fondsen, moeten programma's en projecten een substantiële omvang hebben (schaal van de regio of subregio) en in voldoende mate zijn uitgewerkt. Met behulp van het voorliggende werkprogramma en voorgestelde gebiedsgerichte aanpak is het mogelijk om vanuit Holland Rijnland projecten in te dienen en middelen te verkrijgen, zodat de ambities gerealiseerd kunnen worden.

Voorgesteld besluit
Het college van B&W stelt de raad voor om:

1) kennis te nemen van het concept werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026
2) gebruik te maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen
3) in te stemmen met de concept zienswijzebrief aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland

Kanttekeningen / risico’s en beheersmaatregelen
De opgaven en uitdagingen zijn groot. Om de ambities te realiseren en te voldoen aan de Rijksdoelen is het nodig dat alle gemeenten actief meedoen, zowel qua capaciteit als financieel. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het formuleren van (substantiële) projecten. Dit legt druk op de organisatie. Ook is nog onzeker wat een mogelijk nieuw in te richten investeringsfonds (of andere financieringsvorm) financieel vraagt van de gemeente.

Financiële en Juridische gevolgen
<u>Financieel</u>
Het Rijk maakt de komende jaren veel geld vrij om de grote maatschappelijke opgaven op te pakken.

De regio sluit met haar ambities aan op de nationale opgaven. De ambities realiseren via projecten vraagt om grote investeringen. Cofinanciering is de sleutel maar vraagt bereidheid van de gemeenten om hieraan bij te dragen. De organisatie van Holland Rijnland wil de gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling van nieuwe financiële instrumenten. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe dit er uit gaat zien en wat dit financieel betekent voor de gemeenten.

Juridisch

De gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland schrijft elke vier jaar in een agenda of werkprogramma hoe de taken en verantwoordelijkheden vertaald worden naar concrete acties. Voor de periode 2022-2026 betreft het voorliggend werkprogramma. Het werkdocument wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur; de beoogde datum hiervoor is de algemeen bestuursvergadering van 22 december 2022.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur Holland Rijnland aan de gemeenteraden
Concept Werkprogramma Holland Rijnland 2022-2026
Bijlage bij werkprogramma

Advies meningsvormende raad II 29 september 2022

De raad wil graag een aangepaste concept ‘zienswijze brief’ om een besluit over te nemen. Het wordt dus een discussiestuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.